

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De S. Maximino episcopo Treuirensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

tabatur. Nam idèò martyr secessit, ne in eius gloria persecutor deperiret. Transfossus ergo stipitibus, ad idolum ducebatur: in quo itinere preciosam gemmā reddidit Christo, & antè victimā promeruit esse, quàm ad aram diaboli perueniret.

Tunc ergo studiosè à militibus quæsitus, Alexander comprehenditur. Nam zelo fidei satis omnibus notus, ut in tribus viris Trinitatis perfecta gratia compleretur, familiarē inuenit aditum confessionis. Non enim post venit ad gradum honoris: sed magis ad ecclesiæ ianuas indefinenter excubans, illis sæpè gentibus, Christi notus discipulis) vinaciore pœna. (Nam grauior est mors expectata, quàm illata) Ut què gradus quasi inferiorem distabat, confessio auctior faceret cœqualem. Nam quòd in cæteris furor gentium tormenta non distulit, hunc per lenta tormenta cursu velociore post comites suos continua gloria suscipiendum transmisit. Tunc verò apprehendentes corpora sanctorum, atque ad collum S. Sifinnij tintinnabulum suspendentes, velut animal trahebant, insultantes, atque dicentes: Nunc vindicet te Christus. Nam & in his non defuit mysterium, ut vox illa rauca Christi distaret præconem. Rauca enim, nõ per dubietatem fidei, sed furdis clamando: necnon etiam ut verbum Dei indicem approbaret: quia ipse primum verbum religiosæ vocis in his locis increpuit.

Inter quos etiam viuus Alexander vindictis pedibus trahendus apponitur, ut per scopolosa itinera palpitantium membrorum partes dimitteret, donec ad vitæ terminum perueniret. At verò post hæc ventum est ad templum prophanum veteris Saturni, in quo igne copioso constructo, & sanctorum præmissis geminis corporibus flagellatis, Alexander iterum confessurus statuitur, ut si vellet euadere flammam præsentem, cæremonijs obediret. Verùm vir ille impiorum munera reprobans, atque calorem fidei amplectens, gloriosæ passionis promeruit palmam. In tribus his impletum est mysterium Trinitatis. Nam maxima fidelium non defuerunt spectacula, quo nomine & à gentilibus sunt increpati: qui etiam forte consimili pati potuissent, nisi trino nomine cuncti censerentur.

Taliter ergo, ut diximus, sanctorum consummata victoria est, atque illis in caelesti sede collocatis, non defuit terror impijs. Nam cum hæc sexta feria completa fuissent mysteria, ut pridem in Salvatore actum est, umbra quædam nigra nubis totam texit regionē proximam terræ, fulmina discurrunt, coruscationis rutili ignis emicuit, ut eā ipsi impij non iniuste pro sanctorum necesse sentirent suscipere vindictā. Sed Apostolica in mysterijs vox in veritate completa est, ut ubi abundarent tunc in hoc loco diuersorum simulachrorum portenta, superabundarent nunc sanctorum martyrum templa: & oves, quæ in errore posita, pastorem non agnouerunt, postmodum pastoris sanguine ditarentur. In quo etiam loco in sanctorum memoria basilica constituta, atque fidelibus ad eorum limina concurrentibus, ut quis capacitatem fidei detulerit, tantorum vulnerum lauacra & medicinam conquiret. Acta sunt hæc sub die quarto Calendas Iunias, regnante Domino nostro Iesu Christo in secula seculorum, Amen.

VITA S. MAXIMINI, EPISCOPI TREVIREN.

sis, auctore Lupo, qui eam scripsit anno Christi octingentesimo, tricesimonono.

PROLOGVS AVTHORIS AD VALDONEM.

Lepus Valdoni amico salutē. Amicos honestis certare officijs, seq; inuicē velle synceris præuenire obsequijs, inter præcipua humanæ vitæ negocia nõ immeritò deputatur. Quippe nostra imbecillitas, mutuis freta subsidijs, cooperante diuina gratia, nec latis inaniter extollitur, & par effecta tristibus, ab eis haudquaquam faciliè superatur. Huius tantæ rei subtilis consideratio me tibi, Valdo charissime, suasisit morigerari, & quod iam inde ab initio nostræ cognitionis magnopere flagitasti, ne tibi negarem, effecit: scilicet ut vitam beatissimi Maximini meo stylo elucubrarem, & quæ res ad nos vsque qualibuscunq; literis decurrerunt, accuratiori sermone conuenienti restituerem dignitati. Huc accessit, quòd memoratum virum clemēti apud Deum intercessione mihi plurimum confido profuturum, si eius actus quanta possum diligentia, celebrans, proponam nescientibus imitandos. Verùm in hoc opere illud me admodum coarctat, quòd multis, quæ dum adhuc viueret, egit, ut palàm est, silentio suppressis, vix parua gestorum illius momenta extant, & in his ipsis quædam fabulosis inueniuntur similia. Quò fit, ut amplissimi viri opinatissimæ maiestati augusta scribēdi materia parū respondere videatur. Omisiss

itaque his, quæ fidem ceteris poterat derogare, non ingenij mei, verum diuinæ gratiæ fiducia, digna duntaxat memoratu hinc narrare aggrediar.

VITÆ HISTORIA.

29 Maij.
Cap. 1.
Patria S.
Maximini.

Maxentius
Pictauroꝝ
episcopus.

Maximinus
venit Treui
ros ad S. A.
gritium.

In ambitio
fos.

S. Agritius
decedit.

Cap. 2.
Ei succedit
S. Maximi
nus.

Cap. 3.

Iohan. 14.

MA X I M I N V S vrbis Aquitanica Pictauroꝝ indigena, clarissimis est ortus natalibus. Si quidem antiquam profapiam, à maioribus senatorij ordinis deductam, eius parentes fortiti, Maxentium, atq; hunc Maximinū felici auspicio procrearunt. Qui nobiliter educati, sacris pariter literis instruebatur, futuri quandoq; Christiani dogmatis egregij defensores. Sed processu temporis Pictauroꝝ ecclesia Maxentium sibi vendicauit pontificem, eamq; idem post eā florentissimè gubernauit. Maximinus autem diuino instinctu

genitale solum relinquens, atq; in Belgicam Galliam commigrans, in Treuironum vrbe substitit, & spectati præfulis Agritij magisterio se in formandum submisit. In quorū ta vbertas gratiæ spiritualis eminebat, vt apicè dignitatis titulo sanctitatis ornaret. Cuius rei fama tum & alios diuersis ex partibus, tum etiam hunc Maximinum accierat. Ergo ad notitiam tanti viri deductus, & ecclesiasticis moribus aliquā diu diligentè asuefactus, clericatū honore donatus est. Cumque augmenta virtutum illi pararet incrementa consequentium dignitatum, Quiriacus quidam, mira sanctitate præditus, beati Eucharij ecclesiam nocturno tempore oratum de more ingressus, obseruantem sibi angelum, non per quietem, sed vigilando intueri promeruit, eiusque vocem corporeis hausit auribus, præcipientis, vt Maximinum ex diuina iussione redderet certior, quòd Agritio episcopo ad superna gaudia intromisso, mox esset ipse pastorale ministerium subiturus. Id Quiriacus propter dum compleuisset, beatus Maximinus huic honori modis omnibus se imparem fatebatur. Ita quem iam secretorum inspektor probauerat, fragilitatis propriæ rigidus astimator, de se vilia sentiebat. Hoc vitanam homines nunc & intueri vellent & imitari: profectò nunquam ecclesiasticos honores, qui sanctis et eruditis tantum modò competunt, corruptelis vitiorum obnoxij, oraculorumq; cælestiū nescij, pecunia mercatum irent, humerisq; suis, velut grauem seque oppressuram sarcinam nolentes ac reclamantes, nequaquam prorsus imponerent. Verum vt ab his, quò paululū deflexit, nostra reuocetur oratio, quòd semel beatum Maximinum diuinitatis immutabile consiliū populo suo præficiendum decreuerat, Agritio per ministerium reuelatur angelicum, vt sibi eum instituat successorē. Qui absq; retractatione diuino parens imperio, suis benedictionibus confirmatum, post se futurum designat pontificem. Nec multò post Agritius quidem momentaneā mortem sempiternæ vitæ felicitate mutauit, & in confessorum gloriosissimum coetū commigrauit, Idibus Ianuarij.

Sanctus autem Maximinus, consensu sacrorum ordinum, totiusque plebis adnissu, à vicinis episcopis pontificali est excellentia sublimatus. Iam verò quàm strenuè sit cōfundus officio, summi authoris Hieronymi testimonio, qui aut contemporalis ei, tamen etiam puer, fuit, aut proximè illius ætatem accessit, licet agnoscere. Namq; is in præclaro Chronica opere, cum à secundo anno Constantini, Constantij atq; Constantis Augustorum, Arrianam impietatem, præfati Constantij regis fultam præsidio, persecutā exilijs, carceribus & varijs afflictionum modis primū Athanasium, deinde omnes non suæ partis episcopos declarasset, paucis interiectis, sexti anni, si quæ fortè fuissent, res memorabiles notatur: Maximinus, inquit, Treuironum episcopus clarus habebatur.

Hic si quis inspiciat insaniam Arriani principis tum quam maximè efferbuisset, facillè intelligit, persecutionibus, quæ vulgò veris importabantur præfulibus, sanctū quoque Maximinum alacriter participatum, ac violatæ fidei non declinasse modò contagia, sed etiam assertorum eius peruersis ac violentis molitionibus obuiasse. Nec adeò fuerat operosum eas celeriter penitusq; subuertere, nisi merito execrabilis impietatis miserabiliter excæcati illius nefarij sceleris vel inuectores, vel defensores, lumen stantialitate patris & filij, vel per quietem sit ausus dubitare, nisi qui illam euidentissimam Dei sententiam surda præterierit aure: Ego & pater vnū sumus? Vnum dixit, tantum se profectò volens intelligi, quantus pater esse cognoscitur: scilicet mysteriū baptismatis in nomine patris, & suo, ac sancti spiritus non aliter tradi iussisset fidelibus, nisi aquæ, vt patri sanctoque spiritui, sibi quoq; voluisset deferri. Verum quis illos ferret

ferret non minus stultos, quam impios? Denique cum ipse filius dicat: Ut omnes honorificent filium, sicut honorificant patrem: in tantam imperitissimi homines proruperant audaciam, ut minorem patre filium esse contenderent. Hi callidis argumentorum commentis sua nitentur adstruere: contra, per Athanasium atque Maximinum, ceterosque propugnatores ac duces clarissimos, Apostolice doctrine semper superabat auctoritas. Laboriose mendacium exquisitis ornabatur sententijs: per se satis decora, simplex veritas eminebat. Postremo potestas humana fortissimis bellatoribus turbulentum minaxque bellum conflauerat: diuina maiestas animum, vires, arma, quibus illi vincerent, ministrabat.

Iohan. 5.

Ex his, quæ præmissimus beati Hieronymi verbis, etsi pauca sint, tamen satis Maximini sanctitas poterit aestimari. Sed eis ille non contentus, rem intulit maximis, meo iudicio, laudibus prosequendam. A quo, inquit, haud dubium: quin Maximino, Athanasius Alexandrinæ ecclesiæ episcopus, cum à Constantio quaereretur ad poenam, honorificè susceptus est. O virum beatissimum, summisque principibus Ecclesiæ merito coæquandum, qui regni potestatis iniustum spreuerit impetum, & cum periculo, si non vita, certè dignitatis, amplexus sit custodia mandata diuinitus charitatis. Fac enim Imperatorem furiosa mente proditoris præmia proponentem, si opinari potuisset fore aliquem, qui cum valeret, non solum Athanasium minime proderet, sed etiam studiose celaret, quas proscriptiones, quæ exilia, quæ tormenta minaturus fuisset, deprehensoque postmodum illaturus? & liquidò apparebit, quantum pondus iustitiæ tribui debeat huic sancti Maximini constantiæ. Profectò fiducia, ex diuinis eloquijs concepta, docuit, quatenus sit secularibus potestatibus obsequendum. Neque enim ipse Deus iusta precipientes contemnendi hominibus, aut quenquam Imperatores iniusta iubentes audiendi potestatem fecit. Nam etsi præscripsit, ut Cæsari, quæ sunt Cæsaris, & Deo, quæ sunt Dei, reddamus: quòd tamen id citra violationem suorum fieri voluerit mandatorum, Apostolus declarauit, qui dicitur, Regem honorificate: Deum timete, præmittendum curauit. Sed ò nostri temporis mores degeneres! Omnes penè iam nerui pristini roboris conciderunt: leuibus terroribus fracta cessit constantia: pluris pecunia, quam iustitia, aestimatur. Quis iam Imperatoribus diuinorum præceptorum referre salutarem seueritatem non reformidet? Quis eis sua pericula, zelo diuini timoris accessus, absque fisco adulationis aperiat? Ego planè non sum dubius, aut neminem, aut rarè nunc esse, qui si quemlibet, ut quondam magnus fecit Athanasius, iniquos motus Imperatorum fuga declinantem videret, ei, ut Maximinus, gremium charitatis, Deo fides, aperiret: immò latebram præstare vel remotissimus quisque refugeret, ne, dum alium tegere moliretur, semetipsum laqueis calamitatis exponeret. At Maximinus in celeberrima, eademque tunc regia ciuitate fortissimum excipiens confessorem, dum eius ingenuè communicauit periculo, participium sibi peperit gloriæ sempiternæ.

Cap. 4.

Athanasius
venit ad Ma-
ximum.

Matth. 22.

1. Pet. 2.

Quanto autem studio pro conseruanda integritate fidei excubaret, alias etiam demonstrauit, cum Agrippinæ synodali euocato conuentu, Euphratam episcopum, heretice prauitate corruptum, cum his, qui frequentes conuenerant, pontificibus gradu mouit, Ecclesiastica vsus censura. Is enim infans accedens hæreticis, Iesum Christum non esse verum Dei filium prædicabat. Nec miraculorum gratia defuit sancto Maximino, quibus editis, suæ prædicationis fidem tardioribus faciebat. Siquidem cæcis lucem infundebar optatam, & paralyticorum solutos artus in pristinum reformabat vigorem, & eos, qui demonum peruatione humanam mentem exuerant, foedo profuso dominio liberabat. Quod si cui incredibile videatur, ex his, quæ multa ad eius memoriam hætenus sunt, poterit confirmari.

Cap. 5.
Synod. Co-
lonienfis
contra Eu-
phratam.
Miracula S.
Maximini.

Erat ei solennis consuetudo, sanctorum lustrare memorias, eorumque opem summis precibus flagitare. Cuius rei gratia cum Romam tenderet, opinatissimum confessorem Martinum conuenit: iunctique summi pontifices, diuinis rebus intenti, labore itineris non, ut alij, sentiebant. Illis itaque, in vltiora progredientibus, fortè a sellum, qui sarcinas beatorum ferebat, versus offendit, eumque protinus deuorauit. Hic Maximinus in nomine Domini feræ dicitur imperasse, ut quia iumentum non abegerat, sed consumpserat, ipsa iumentum onus assumeret. Mira res valde est, illam euestigio successisse oneri, & quoad reuersi ad locum, qui Vrsaria villa dicitur, deuenirent, subuectioni mansuetissimè famulatam. Ibi denique à sancto viro pristinam vagandi potestatem recepisse, prius tamen licentia quæquam lædendi erepta. Verum quia ut praui sibimet sunt graues, ita boni suo semper delectantur consortio, sanctus Maximinus beatum Martinum Treuitorum urbem secum coëgit inuisere, suoque populo duplicata benedictio.

Cap. 6.

Nota tanti
viri consue-
tudinem.

§ Martinus
Treueros in
uisc.
dictionis reuexit commercia. Ibi Martinus spiritualement sibi filium Lubentium Maxi-
mino erudiendum commisit. Cuius ille parens voluntati, & cum sacris instruxit lite-
ris, & imposito gradu presbyterij, in vico, cui Cubrino vocabulū est, presfecit. Ipse au-
tem piē memor propinquorum, patriam repetiuit, suorumque vsus contubernio, non
multo post ibi vita excessit, sanctorumque laborum suorum fructum, cum multa merce,
de a Domino est consecutus.

Cap. 7.
Paulinus ei
subrogatur
Succedēs in episcopatum Paulinus, qui fidei suae veritatem exilij perpeffione firma-
uit, communicato cum clero & populo Treuironum consilio, sanctum Maximinum
ab Aquitania, vbi situs fuerat, reuocandum constituit. Itaque facto agmine, Clerus po-
pulusque Aquitaniam versum tendentes, emensis prolixis viarum spatij, tandē hand
longē à loco, vbi ille claudabatur thesaurus, ad modum fatigati subfiterunt. Ibi cate-
ris corpora curātib; quidam seniorum prostratus Domino supplicabat, vt illius ex-
optabilis loci, quem ipse cum socijs penitus ignoraret, aliquid mererentur indicium.
Vix orationis verba finierat, cum puer gregem ouium sequens, nomine beati Maxi-
mini iuratiūē assumpto, ouem, si quō ipse noller, accederet, ictu repellendam minatus
est. Hic senior stupefactus, vbinam, quem nominasset, Maximinus requiesceret? per-
cōtatur. At qui puer vicissim quisnam esset, qui tam clari viri memoriam nesciret? ad-
mirando perquirens, postquam rescitit aliundē aduentantes, eos ad locum desideratū
vsq; perduxit. Ita illi laudantes Deum beatumque Maximinum, etiam angelica reucla-
tione certiores effecti sunt, illic, vbi monstratum fuerat, inueniendum quod quaererēt.
Verūm custos ecclesiae suspicatus id, quod euenit, vt eadem ecclesia excederēt, qui ad-
nenerant, & euentum rei celauerant, imperauit. Mox celeberrima fama rem dissipā-
te, immanis excitata manus Aquitanorum, Treuiros moliebatur loco arcere: potuif-
setque committi facinus pessimum, nī Treuiri Christianitatis fraternitatem opponen-
tes, orandi tantum studio se conuenisse firmassent. Aquitani Treuiros suū timore per-
culosos arbitantes, hinc remissi letitia, vino indulgent, & quod erat consequens, fom-
no grauiori soluantur.

Cap. 8.
Treuirēses
ex Aquita-
nia abspor-
tāt reliquias
S. Maximi-
ni.
Cæcō videt.
Interea beato Lubentio, cuius est mentio superius facta, imperat angelus, vt clauem
ecclesiae ad caput custodis accipiat, & absq; strepitu ecclesiam introgressus, exoptatum
thesaurum absporrer. Ille cœtu aliorum presbyterorum adiūcto, summa cum propo-
sitione parat, ac prospero comitate successu, clauis vnde sumpta fuerat, citō refertur,
& cateruis expectantibus quod tantoperē cupiebant, inferitur. Treuiris abutum matu-
rantibus. Aquitani primō eos metu discessisse dicunt. At vbi rei veritatem compe-
riunt, coacto exercitu, recedentes triduo insequuntur. Cumque intra mutuum conspe-
ctum vterque populus constitisset, Aquitani crebris coruscationibus tonitruifque atque fre-
quenti emissione fulminum, quorum nihil Treuiros contingebat, repulsi, non sine ru-
bore ad propria rediere. Treuiris cœptum iter carpentibus, cæcus quidam spe recupe-
randi visus deduci se flagitabat ad feretrum. Cuius vt eum vmbra tetigit, mox caligo
inolitæ cæcitatē abscessit. Ita vnus incolumitate gaudium multi ceperunt.

Cap. 9.
Paralyticus
curatur.
for. & reli-
quiarum.
* Arlonis
Cumque Mosomagum castellū peruenissent, paralyticus quidā beato Maximino sal-
uādu offeritur. Nec irrita vota fuere fidelium. namque vt sine dilatione optate redditur
sanitati, speciosissimum spectaculū intuentibus prabuit. Vtque gratiam referre videren-
tur ei loci habitatores, ecclesiam Deo sub honore B. Maximini, vbi eius sacre reliquie
fuerant posite, condiderunt. Euiouium vocatur castellum, ad ditionē iam pertinens
Treuironū. Hoc ingressis exequiarum baiulis, quaedā foemina maligno spiritu obfessa,
queriebatur, quid ita Treuironum populus beatum illum Maximinum deportasset, cum
ei possent sufficere sancti Dei Eucharis, Valerius, & Maternus, necnon Agritius, quos
dæmones vt violentos paterentur tortores? Nec diū teterimus hostis miseræ infelici-
tate latatus est. Siquidem post pramissas voces, meritis beati Maximini exire compul-
sus, ludibrij sui potestate priuatus est. Inde ad castellum quod * Arlonis dicitur, sancti
perlati reliquijs, duo accedentes leprosi, iam quantum valeret Maximinus, felici fa-
ma edocti, eius implorauere credula mente suffragium. Nec spes eos sua fefellit. De-
nique mox diuinam experti medicinam, adepti sunt integram sospitatem.

Cap. 10.
Tot ac tantis diuinis celebratis miraculis, Treuironum quondam pontifex Maximi-
nus, tunc autem apud Deum certissimus iam patronus, vrbem, quam olim egregiē rexe-
rat, propinquabat. Iam verō vix credibile fuerit, quanta tunc ad eum multitudo con-
fluxerit. Obuiam praesuli tota se ciuitas effudit, rusticorum ex agris frequens turba cō-
uenit: multi quoque ex vicinis vrbibus occurrerunt. Compulerat hæc agmina in vnū
veneratio Maximini, quæ Paulinus totius signifer pietatis sua gloriosa decorabat pra-
sen-

sentia. Cremabantur preciosi odores, cereorum copia resplendebat, distinctæ factorum acies ordinum, festiua cantica personabant. Ita exceptum deductumq; sacratissimum Maximinum insignis confessor Paulinus in ecclesia beatissimi Iohannis Evangelistæ magnificè sepulturæ tradidit. Huc postea cæcus quidam à natiuitate, ex territorio Beneuetano deductus, Creton vocabulo, monitum se à principe Apostolorum Petro, dum Romæ spe recuperandi luminis moraretur apud eius memoriam, fatebatur, vt Belgicâ Galliam peteret, vbi sanctus requiesceret Maximinus, quod illius meritis possent ei optatæ sanitatis gaudia prouenire. Qui pergès, venit ad locum: & dum custodi narrasset ecclesiâ, nomine Gosberto, ad sepulchri penetralia intromissus est: vbi se cõfestim lucis commercium reperisse miratus est. Poterat beatissimus Petrus cæco summa facilitate, quod petebatur, præstare: verum gloriam miraculi transferre ad Maximinum maluit, vt meritorum eius euidenter cunctis panderet qualitatem.

Vide priscorum Christianorum erga sanctos deuotionem.

Cæcus à natiuitate recipit lumen.

Cap. II.

Translatio reliquiarum sancti Maximini.

Præterea in crypta, vbi ossa venerandi pontificis condita fuerant, interiectu temporis aqua ad latitudinē vnus cubiti excreuit: dictuq; mirabile, ita sepulchrum omne suo ambitu cinxit, vt tamē ab eius crepidine abssistens, non paruum intuentibus stuporem iniiceret. Igitur venerabiles episcopi Hildulphus, Clemens atq; Gosbertus, conuenientes in vnum, & quod euenerat, diligenter examinantes, transferenda beati viri ossa ex memorata crypta, & in loco, vbi nunc sunt sita, iudicauere ponenda. Quod quoniam ex diuina voluntate decreuerant, procedens exitus indicauit. His, vt opinor, non inconuenienter adijcitur, quod quadam fœmina, Franca natione, domique nobilis, Rodara vocabulo, cui tibiam atq; pedem humor noxius arefecerat, ad memoriam beati viri accessit, ibiq; preces magna cum obstinatione continuans, ita vt à suis ad desperationem obrinenda sanitatis impulsâ, vt inde recederet, moneretur, diu desperatam sanitatem, stupentibus cunctis recuperauit.

Cap. 12.
S. Maximinus per visum iuberet Caroli principem ire ad reliquias suas.

Iam verò illud quàm est mirabile, quod Carolo principi obtulit? Nanc, is, cum lœga febrium vexaretur molestia, & cibi potusq; fastidio, vitæ periculum incurrisset, ei beatus Maximinus capienti somnum apparuit, vtque se ad suam abeuntē sequeretur memoriam, demonstrauit. Expergefactus Carolus satellitem, qui sibi fortè assistebat, percontatur, si videret beatum Maximinum, qui secum paulò antè cõtulisset sermonem? Illo verò negante: Modò, inquit, foras egreditur, atq; imperauit, vt se continuo sequeretur, apud eius tumulum salutis compos futurus. Ita illò lætica deportatū, & in soporem resolutum, sanctus Maximinus iterum alloquitur, seq; pro illo Domini postulasse clementiam ostendit: illum verò, ne se vltra dedat vitijs, admonet. Mox igitur, vt euigilauit Carolus, exurrexit, & pro votis promissis in sacrarium secessit, sibiq; offerendos cibos poposcit, qui triginta diebus proximis, sumendorum alimentorum sibi possibilitate sublata, vix vitam solius aquæ hauustu, retinuerit. Escis itaq; sumptis, amissas redire vires perferens: huiusq; non immemor beneficij, cœnobium sancti Maximini prædijs auxit: quorum vnum * Patriosala, aliud Vuitmaris ecclesia, tertium Comiciacus vocatur. Sancto autem Petro Andaclanam obtulit villam.

Carolus prædica largitur monasterio

Cap. 13.

* Fresco

Sedatur maris tempestas, apparet S. Maximino.

Eius potestas in demonibus.

Apud sapediãam memoriam etiam duæ fœminæ, quarum altera Vueltrudis, altera dicebatur Elithildis, olim manu atq; pedum debilitate inutiles, interuētū gloriosissimi confessoris, communia receperunt officia. Vir quidam oriundus * Friso, cui nomen Ibbo fuit, se suamq; substantiã B. Maximino donauit. Quo factò, cum fratrum vtilitatibus desudaret, necesse fuit, vt negociandi gratia transmarinam peteret regionē. Ita classi sex nauium sociatus, ingressus est mare. In altum autem cum processissent, tempestas repente oborta, easdē sex naues quassauit, ac vnde tumētes protinus solutas inuoluerunt. Hoc Ibbo deprehensus, necessitatis articulo nautas hortatus est, vt secum S. Maximini suffragium implorarent. Quibus, vt par erat, id submissè agentibus, Ibbo virum instar solis splendentē, & supra mare non infusus pedibus ambulantē, subito adspexit. Qui fidutiã confitenti resumere iubens, cum formidinē voce pepulit, tum etiã sua presentia tranquillitatē reduxit. Sic facti reduces, auctori tam manifestæ salutis Deo sanctoq; Maximino laudes cum summa exultatione fuderunt. Maxima sunt hæc, & Deo, qui per seruos operatur, digna miracula, atq; celebri præconio ad posteros transmittenda. Verum illud serupulosius est considerandum, quod præter tantam vberatē virtutum, perindē quasi speciali gratia, fugandorum demonum potestas beato Maximino permisa est: quod ex consequentibus facile apparebit. Dixerint hinc melius alij, quos vitæ synceritas caelestium fecit conscios arcanorum: caterum meâ tenuitati videtur, hunc virum ea causâ illud priuilegium meruisse, quod dum communitatem ageret vitam, ab his præcipuè fuerit vitijs alienus, quibus apostata Spiritus elegerat.

elegerunt inconuertibiliter mancipari, superbia videlicet & inuidia: æquumq; visum fuisse diuino consilio, vt qui superbiam humilitate deiecerit, inuidiamque charitate contriuerit, dominium possideat illorum, qui suo deprauati arbitrio, ad memoratas virtutes nunquam adspirare consentiant.

Cap. 14. Itaque rex Pipinus, magni Caroli genitor, quædam suum clericum, qui Brunco vocabatur, impuris obsessum spiritibus, per Hellarium Archidiaconum ad tumultum beati Maximini destinauit. Is per diuersas reliquorum sanctorum fuerat circumductus memorias, nec illa horribili passione meruerat liberari. Porro vt beati viri limina tetigit, ilico purgatus, Dei circa se clementiam glorificare, & sancti Maximini potentiam cepit prædicare.

Dæmonia- Idem Pipinus denuò Ericum, genere Alemannum, eadem passione laborantem, ci liberatur. qua supra, direxit. Quem cum catena vinxissent, eamque perfacile alienis viribus cõfregisset, vix arte cohibitum, clarissimo confessorio obtulerunt curandum. Ita diu fractibus pro miseri ereptione certantibus, quadam die, cum rem diuinam agerent, ille contracta catena prorupit se ad tumultum sacri antistitis: & non videtis, inquit, aduersarios, qui me sibi vendicauerant, vt in fugam verfos beatus Maximinus persequitur? Hic ei finis processit insanie. Eiusdem Pipini regis ex filia nepos, nomine Cumbertus, atrociter à dæmone vexatus, multis antè locis circumitis, vltimo ad sanctum virum perductus, tandem ab ea peste purgatus est.

Cap. 15. Et, vt à singulis ad turbam liberatorum transeamus, quondam ad festiuitatem beati pontificis (siquidem tunc maiorem depromit potètiã) triginta septem homines oppressi à dæmonibus confluxere: qui omnes eodem die curati sunt. Ex eodem numero foeminam illam fuisse accepimus, quæ ferebatur quadraginta septem annis polluto subiecta spiritui. Hac tandem tam diutina exclusus possessione, ipse verò cruciandus igni, simulatum oculis adstantium obiecit incendium, ita vt putaretur tota domus cõflagrare: ac digno se odore, hoc est, sulphureo, templum resperpsit. Tã speciosa suæ presentia meritiq; monimenta præclarus ille angelus dereliquit. Sequenti anno eadem solennitate viginti & duo mundati sunt: porro tertio anno tredecim à sancti viri cõnobio salutis gaudia retulerunt. His, vt arbitror, legere volentes satis superq; instruximus, quàm efficax in sacratissimo viro pellendi spiritus perditos sit gratia, & emineat semper potentia. Ceterum si velimus & hac & multiplici aliarum virtutũ specie quoties floruerit vsq; ad hunc annũ, quo scribimus, hoc est, ab incarnatione Domini octingentesimum tricesimum nonũ, styli officio designare, nec modum libri tenebimus, & erudito lectori minùs erimus grati, dum similia frequenter narrabimus. In fine igitur nostri opusculi, in commune beati Maximini clementiam flagitemus, vt qui subinde ab alijs infirmitates depulit corporum, multò magis liberare nos dignetur à languoribus animarum: ostendens etiam in hac parte, quantum præualeat: quòd nunc peccatorum veniam consecuti, quandoque illius gloriam conspiciere, gaudentes etiã propria forte, mereamur, Amen.

MARTYRIVM BEATISSIMI MARTYRIS ANDREAE DE CHIO, QVOD CONSTANTINOPOLI
obijt, anno primo Pauli II. Summi Pontificis, à Georgio
Trapezuntio scriptum.

29. Maij.
Cap. 1.

for. + pro-
fessione.

VANDO iam triennio è Creta Constantinopolim nauigassem, vniuersam illam urbem cū Galata simul in admiratione atque gaudio reperi non paruo, propter singulare & inauditum multis temporibus Andream de Chio, pro Iesu Christi passionem martyrium. Fuit enim paulò antè mirabili constantia per gratiam Dei gestum. Nam ego quidem mense Nouembri applicui, anno ab incarnatione Domini, M. CCC. LXV. Andreas verò martyr Christi præcipuus 29. die mensis Maij, eiusdem anni coronam martyrij misericordia Christi cõsecutus, in caelos ascendit ad eum, pro quo multos cruciatus sustinuit. Verum quod admirabilius ritè consideranti videbitur, illud est, quòd nisi Andream martyrium di-